

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 241 — Štev 241

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 10, 1941—SREDA, 10. DECEMBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

PERIODICAL DIV.

DEC 11 1941.

RECEIVED

NA KUPAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2^c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NAHAYNOST NA
SVOJ DOM (izvami sobot,
zadolj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

JAPONCI VPADLI NA FILIPINE

JAPONCI SO SE IZKRCALI POD ZAŠČITO BOJNIH LADIJ NA LUZON. — AMERIŠKI BOMBNIKI POTOPILI ENO TRANSPORTNO LADJO, DVE PA POŠKODOVALI. — NA FILIPINIH SO ZAČELI INTERNIRATI JAPONSKE PODANIKE

Pod zaščito bojnih ladij in aeroplanov se je japonsko vojaštvo na dveh krajih izkrcalo na Luzon v Filipinskem otočju. Ameriški poveljnik na Filipinih general Douglas MacArthur je sporočil, da je močan sovražni oddelek na severnem obrežju Luzona med Viganom in Aparrijem. Ameriški bombniki so japonskim bojnim ladjam prizadele veliko škodo. Zadele so bile tri transportne ladje, katerih ena se je potopila. Filipinska vlada je takoj pričela zapirati japonske podanike. Takoj prvi dan je bilo aretiranih 25.000 Japoncev. Iz Manile, glavnega mesta Filipinov in okolice so izselili 200.000 civilnih ljudi.

V Davao provinci na Filipinih, kjer so veliki nasadi hmelja in so last Japoncev, je bilo aretiranih 18.000 Japoncev. V Manili in okolici je bilo aretiranih 4000 Japoncev, ki so večinoma odlični trgovci, časnikarski poročevalci in konzularni uslužbenci.

JAPONCI TRDIJO, DA SO POTOPILI DVE VELIKI ANGLEŠKI VOJNI LADJI

Poročilo iz Tokio naznanja, da so japonski bombniki potopili najnovejšo angleško oklopnico Prince of Wales in križarko Repulse vzhodno od Malajskega polotoka. Oklopnica Prince of Wales je bila zgrajena leta 1939 in je imela 35.000 ton ter je dospela v Singapur šele pred nekaj dnevi. Križarka Repulse je bila zgrajena leta 1916 in je imela 32.000 ton. — Angleška vlada ni o tem nič poročila.

Associated Press poroča, da so Japonci zaplenili okoli 200 "sovražnih" trgovskih ladij, med njimi tudi ameriški parnik Princeton Harrison, ki je bil zasidran v reki Wangpu.

Japonski aeroplani so z veliko silo napadli Nicholas Field letališče blizu Manile in povzročili veliko škodo. Japonske bojne ladje so obstreljevale otok Midway, 1400 milj zapadno od Honoluluja ter so vžgali hangarje in skladišča goriva.

Pri napadu na Wake otok so Japonci izstrelili devet ameriških aeroplanov.

Zadnje vesti o vojni

Rusi začeli napadati

Prvič od junija, ko je Nemčija napadla Rusijo, so Rusi pričeli napadati na celi fronti. Ruski glavni stan poroča o prvih uspehih v petih tednih na severni fronti okoli Leningrada, kjer so Rusi zopet zavzeli Tihvin ter odprli cesto v Volgodo in Moskvo. Pri zavzetju Tihvina so bile uničene tri nemške divizije. Na bojišču je obležalo nad 7 tisoč Nemcev.

Nemško vrhovno poveljstvo sploh ničesar ne poroča z ruske fronte.

Na osrednji fronti okoli Moločka in Malojarslaveca so Rusi s svojimi močnimi protinapadi prizadeli Nemcem velike izgube. Nemci so bili na treh krajih preganjeni s prve bojeve črte.

Južno od Moskve pri Orehu in Kursku pa je vstetu nova ruska ofenziva, v kateri so Rusi skoro popolnoma obkrožili Kursk.

Na fronti Donec-Azov prodirajo Rusi s treh strani. Ena armada prihaja od severa, druga od Stalina, tretja pa ob obrežju Azovskega morja od Taganroga v smeri proti Mariupolu.

Na Krimu je ruska armada zopet prekorčila Kerčev preliv iz Kavkaza. Tudi na vzhodu Krima so Rusi začeli ofenzivo proti Sebastopolu. Rusi so se že polastili nekaterih zelo važnih višin ter so odbili že dva nemška protinapada. Včeraj je tuji priplula so-

vjetska bojna ladja v Azovsko morje in začela obstreljevati nemške postojanke na obrežju Krimskega polotoka.

Navadno zelo dobro poučeni švedski vojaški opazovalci naznanjajo, da Nemci pred Moskvo dobivajo iz ozračja živež samo z aeroplani. Najbližja železnica v njihovem ozadju je oddaljena 100 milj. Po cestah pa zaradi snega truki ne morejo voziti.

Litvinov v Bebi hiši.

Novi sovjetski poslanik v Združenih državah, Maksim Litvinov, je izročil v torek predsedniku Rooseveltu svoje pooblastilne listine ter z njim precej dolgo razpravljal o splošnem vojnem položaju. Ob povratku iz Bele hiše so ga obdali časniki in hoteli zvedeti, kaj misli o nenadnem japonskem napadu na ameriški posest na Pacifiku. Litvinov je bil zelo redkoheseden, in ni so mogli dobiti od njega zaželenih informacij. Štiriindvajset ur pred japonskim napadom se je Litvinov odpeljal s Clipperjem iz Manile proti San Franciscu.

Pšenica za Anglijo.

Angleško ministrstvo za prehrano je sporočilo, da je kupila angleška vlada od kanadske žitne oblasti 120 milijonov bušelijev pšenice. Anglija je namreč skoro vso pšenico, ki jo je imela v zalogi, poslala Rusiji.

Predsednik ima prosto roko

V vojnem času ima vlada pravico vzeti vse, kar potrebuje, da zadosti svojim potrebam. — Delavske postave utegnejo biti spremenjene.

V vojnem času je predsednikova oblast brezprimerno večja kakor v mirnem.

Vojnočasne določbe pooblašajo predsednika prevzeti transportacijo, industrijalne tovarne, radio postaje, elektrarne in ladje. Teh oblasti se lahko poslužijo predsednik kot vrhovni poveljnik oboroženih sil.

Neki pravni svetovalec ameriške vlade je rekel:

— V vojnem času lahko vzame vlada vse, kar potrebuje za svoje potrebe. Za dobavo potrebnega materiala ji je dovoljeno preklicati tarifne do-

ločbe. Predsednik sme imenovati nove častnike ter poklicati v službo vpokojene častnike in bolničarke.

Vlada lahko prevzame v svoje namene katerokoli zemljišče. Postave, določujoče osemurni delovnik, utegnejo biti preklicane.

Vladi je dovoljeno poveriti vojno naročilo komurkoli, ne da bi se pri tem ozirala na najnižjo ponudbo. Za posamezne departamente sme potrošiti več denarja kot je določeno v proračunu.

UNIJSKI ŠOP V "CAPTIVE" MAJNAH

V nedeljo je bilo sporočeno iz newyorškega Commodore hotela, da se je predsednikova razsodišna komisija izrekla z večino za unijski šop v majnah, ki so last jeklarskih družb.

V komisijo je bil imenovan predsednik tri člani: dr. John R. Steelman, načelnika zvezne posredovalne službe; Johna L. Lewisa, predsednika United Mine Workers, in Benjaminina F. Fairlessa, predsednika United States Steel Corporation. Lewis je zastopal majnerje, Fairless barone, Steelman je bil pa nepristranski razsojevalec.

Poznanja so precej dolgo trajala. Fairless in Lewis sta

trdno vztrajala na svojem stališču. Lewis: da mora biti v "captive" majnah uveden unijski šop, Fairless: da imajo glede "captive" majne jeklarske družbe odločilno besedo, ne pa unija.

Naposled je Steelman potegnil z Lewisom, in Fairless je bil v majnini.

Ker je bilo že splošno določeno, da bo sklep večine merodajen; bo potemtakem v majnah, ki so last premogovnih družb, uveden unijski šop. "Captive" premogovnike lastje oseni jeklarskih družb. — Vse se bodo brezpogojno podvrgle sklepu večine.

KAJ PRAVI LINDBERGH?

Charles A. Lindbergh, Amerika First Committee, organizacije, ki je bila odločno proti vsakemu vmešavanju Amerike v tujezemske zadeve, je izjavil: — Že več mesecev smo se naglo bližali vojni. Zdaj smo v nji. Vsi Amerikanci moramo biti Združeni, neoziraje se na stališče, ki ga je zavzemala vlada v zadnjem času. Naša dežela je bila z orožjem napadena, in na napade moramo z orožjem odgovoriti. Našo obrambo in naš vojaški stalež smo že predlagali zanemarjali. Zdaj moramo napeti vse sile za zgradnjo največje in najmočnejše armade, mornarice in zračne sile na svetu. Če gre ameriški vojak v vojno, mora biti opremljen z najboljšim in najmodernejšim orožjem.

Protinacijski plakati v Berlinu

Berlinska policija ima vsako jutro dosti dela z odstranjevanjem protinacijskih plakatov, ki jih ponosi neznane prilepilajo na hiše. Neki potnik, ki je došel iz Berlina v Istanbul na Turško, je prinesel nekaj takih plakatov s seboj. Vsi

imajo komunistično vsebino ter so naperjeni proti Hitlerju in njegovi vladi.

Najbrž jih tiskajo v Nemčiji, kajti preko meje bi jih bilo težko vtihotapiti v deželo.

OČE OPISUJE UMOR SINA

Trpljenja od rojstva pohabljenega otroka ni mogel več prenašati. — Usmrtil ga je s kloroformom, ki si ga je prilastil v bolnišnici.

V New Yorku se zagovarja pred sodiščem Louis Repouille, ki je 12. oktobra 1939 s kloroformom usmrtil svojega trinajstletnega sina Raymonda.

Repouille je bil zaposlen kot elevatorman v bolnišnici. Pri neki priliki je izmaknil iz laboratorija steklenico kloroformu.

Družina je imela štiri otroke. Raymond je bil najstarejši.

— Da, jaz sem ga usmrtil. — je stokal nesrečni oče pred sodnikom. — Jaz sem ga usmrtil, priznam, da sem ga. Razen njega in mene ni bilo nikogar v sobi. Če bi nesrečni otrok mogel govoriti, vem, da bi me sam prosil, naj ga spravim s sveta. Ni mogel govoriti, ne hoditi, ne videti, ne slišati. Sedel je v posebnem stolu in stokal. Le zdaj pa zdaj se je blazno zasmel.

Predsednik napoveduje dolgo vojno

Predsednik Roosevelt je sinoči pozval narod k skupnemu delovanju za poraz sovražnika. — Vsi moramo biti pripravljeni pomagati vladi.

Predsednik Roosevelt je sinoči po radio opozoril ameriški narod, da naj bo pripravljen na dolgo vojno ter rekel, da ste Nemčija in Italija v rešnici v vojni z Združenimi državami, četudi je še niste napovedali.

Ameriški narod je pozival, da naj se zgrne okoli njegove vlade in naj doprinese svoje žrtve, da bo dosežena zmaga, stalni mir in boljše življenje.

Predsednik pa je priznal, da so dosedanja vojna poročila "slaba", kajti Japonci so pri napadu na Pearl Harbor na Havajskih otokih prizadeli ameriškim bojnim ladjam zelo veliko škodo. Rekel je, da sicer vlada še ni prejela natančnega poročila o škodi v Pearl Harborju in Honolulu, toda je odločno zavrnil japonsko trditev, da je Japonska s svojim napadom na Pearl Harbor uničila toliko ameriških bojnih ladij, da je dobila premoč na Pacifiku.

Dalje je predsednik izjavil, da Japonska deluje v popolnem sporazumu s Hitlerjem in Mussolinijem ter navaja naslednja dejstva:

Leta 1931 je Japonska vpadla v Mandžurijo — brez svarila.

Leta 1935 je Italija vpadla v Abesinijo — brez svarila.

Leta 1938 se je Hitler polastil Avstrije — brez svarila.

Leta 1939 se je Hitler polastil Čehoslovaške — brez svarila.

Leta 1939 je Hitler vpadel na Poljsko — brez svarila.

Leta 1940 je Hitler vpadel na Norveško, Dansko, Holandsko, Belgijo in Luksemburško — brez svarila.

Leta 1940 je Italija napadla Francijo in pozneje Grško — brez svarila.

Letos pa, 1941, so države o-

PREKRICANE IN KONČANE STAVKE

Z ozirom na poostreitev političnega položaja, so varilci preklicali stavko, ki bi imela ta teden izbruhniti. — Konec stavke v West Virginiji.

Mornarica je bila obveščena, da z ozirom na poostreitev političnega položaja ne bodo ta teden zastavkali varilci (welders) na zapadni obali. Stavka bi imela izbruhniti v sredo ter bi ohromila produkcijo v zapadnih ladjedelnicah.

Posredovanje je bilo poverjeno kapitanu George Kellerju, kateremu je predsednik urinje varilcev, Herbert Brown, sporočil iz Washingtona, da ne bo ta teden noben član njegove unije ostal doma.

Varilci zahtevajo samostoj-

no unijo, neodvisno od obeh velikih delavskih organizacij.

Zaradi vojne na Daljnem istoku je bila končana stavka pri velikem armadnem projektu v Morgentownu, W. Va. Delavci so stavkali dva tedna ter so zahtevali višje plače.

Stavka CIO delavcev pri Bell Aircraft Company v Buffalu in v Niagara Falls, N. Y., je bila preklicana.

Obstoječe difference med unijo in upravo tovarne bodo uravnane potom posredovanja.

sišča napadle Jugoslavijo in Grško in so zavladale na Balkanu — brez svarila.

Tudi leta 1941 je Hitler napadel Rusijo — brez svarila.

Sedaj pa je Japonska napadla Malaj in Thailand — in Združene države — brez svarila.

Vse po enem kopitu.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Sedaj smo v vojni. V njej smo vsi. Vsak posamezni mož, žena in otrok je sovdeležen v največji borbi ameriške zgodovine. Skupno moramo sprejeti slabe in dobre novice, poraze in zmage — menjajočo se vojno srečo.

Ford povabil Murraya na kosilo.

Zgodilo se je nekaj, česar bi nihče ne pričakoval. Dan pred zahvalnim praznikom, je povabil znani industrijalec Henry Ford k sebi na kosilo Philipa Murraya, predsednika CIO.

To je prvi slučaj, da je bil takšen delavski voditelj v tako neposredni Fordovi bližini.

Vaše investiranje v Defense Savings Bonds, serija E, se bo zvišalo za 33 in eno tretjino odstotkov v 10 letih.

Kupite Defense Bonds in Stamps!

Kako se je zadržati pri zračnem napadu

Zupan La Guardia je kot ravnatelj za varnost civilnega prebivalstva po radio podal naslednja navodila, kako se je treba ob času zračnega napada obnašati:

Vsakdo naj napravi, kar mu naroče krajevne oblasti za njegovo varnost in za varnost njegove družine. Bodite mirni in neustrašeni. To je zlasti potrebno, če so okoli otroci in mlajši ljudje.

Zupan je nadalje opozoril, da oddaljenost sovražnika ni še nikaka jamščina za varnost, kajti aeroplani prinašajo smrt in razdejavanje tudi iz velike daljave.

"Tukaj je nekaj temeljnih navodil," je rekel, "katere se je treba zapomniti in še posebno:

Bodite hladni, ne izgubite glave, ne poslušajte vznemirljivih govorov.

Ne hodite za razburjenimi ljudi, ki kričijo.

Če ste dalje kot pet minut od doma, kadar pride zračni napad, ležite v zaklonišče, drugače pa pojdite domov in tam ostanite.

V hiši vgasnite luči, kadar pridejo aeroplani.

Nikdar ne čakajte za zadnje svarilo.

Ob času napada ležite med vrata, nikdar pa ne pri oknu.

V svojem lastnem domu uredite svoje zavetišče — v sobi brez stekla. Okna zagrnite.

V svoje zavetišče vzemite vse potrebno: naočnike, časopise, knjige, živež, pitno vodo, mizo in blazino za vsakega v družini. Ležite na blazino in počakajte, da nevarnost mine.

Ako imate ročni radio, vzemite ga s seboj in poslušajte uradna poročila.

V vaši bližini je stražnik za zračni napad; vas prijatelj je in vam bo dal potrebna navodila.

Kadar pride zračni napad, zaprite plin pri peči.

Še enkrat pa ponovim: bodite hladni. Bodite doma, ne hodite na ulico.

Kadarkoli pride napad, ležite na tla, bodisi doma ali zunaj.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—; Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$18.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno, nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 1-1243

SMITHOVA PREDLOGA

Prejšnjo sredo zvečer je poslanska zbornica sprejela Smithovo predlogo, ki je naperjena proti stavkam. Zanj je bilo oddanih 252, proti nji pa 136 glasov.

Temu zakonskemu osnutku, ki je v socialno-političnem pogledu skrajno nazadnjaški, je dal povod John L. Lewis s svojo nepremišljenostjo in trmoglavostjo.

Če bo predloga vzakonska, bo z enim udarcem odpravila vse socialne pridobitve, ki so bile s tako težavo priborjem v teku zadnjih devetih let.

Smithova predloga določa med drugim:

Noben štrajk ne sme izbruhniti prej kot trideset dni po proglasitvi. Nadalje bo imelo posebno zvezno delavsko razsodišče odrediti še 60-dnevno "dobo ohladišča", tako da bi smeli delavci šele po devetdesetih dneh zastavkati.

Štrajk je veljaven, če glasuje zanj večina prizadetih delavcev; glasovanje se mora vršiti pod državnim nadzorstvom.

Closed šop bo vsled raznih določb otežkočen ali pa sploh onemogočen.

Simpatijske in bojkotne stavke ter stavke za določitev prednosti tej ali oni organizaciji bodo prepovedane.

Vse delavske organizacije se morajo registrirati oziroma inkorporirati.

Delavske organizacije, v čijih vodstvu so komunisti ali naciji, so prepovedane.

To je površen pogled nazadnjaške predloge, ki je po svojem bistvu sijajna znaga velekapitala. Nihče ni mislil, da bo po osmih letih socialnega napredka sploh kaj takega mogoče.

Sama sreča, da morata predlogo odobriti še dve instanci: senat z večino, predsednik pa s svojim podpisom.

Dvomljivo je, da bi se senat strinjal z večino točk v predlogi. Naravnost izključeno je pa, da bi predsednik podpisal tako postavbo. V slučaju senatnega sprejema jo bo neuvomno vetiral.

Upati je, da bodo državniški modrosti kongresa in uplivi strokovnih organizacij, posebno Ameriške delavske federacije, uspelo uspešno odvrniti ta socialno-politični udarec, ki ga je povzročila lahkomišelnost Johna L. Lewisa.

NEUMESTEN DAVEK

Med nedavno vzakonskimi predlogami določa ena tudi 5-dolarski posebni davek na avtomobile. Ta davek je zaradi neumnosti naletel pri vseh plasteh naroda na splošen odpor.

Celo zvezna zakladnica je bila spočetka proti tej novi odredbi, ki jo je predlagal kongres.

Temu davku naj bi bila podvržena vsaka kara, pa naj velja pet tisoč ali pa petdeset dolarjev.

Zakladničar Morgenthau je rekel prejšnji teden časnikarjem, da njegov department nima za razpis in kolektiranje tega davka niti potrebnih priprav, niti potrebnega osebja.

Vsi sedanji davki na avtomobile namreč niso zvezni, pač pa državni. Baš zaradi tega davka bi moral zakladniški department ustanoviti poseben oddelček in najti posebne uradnike, kar bi veljalo 3 milijone 400 tisoč dolarjev. Davčni odsek poslanske zbornice bi tega nikdar ne privoлил.

Če ne dovolijo kongres potrebnih sredstev, — je rekel Morgenthau, — ne kaže drugega kot davek enostavno preklcati. Postava, ki je ni mogoče izvesti, bi bila nesmiselna.

Davek bi imel stopiti v veljavo dne 1. februarja prihodnjega leta.

Internacijska taborišča bodo povečana.

V Ameriki je več kot dva tisoč Nemcev in Italijanov v internacijskih taboriščih. V slučaju vojne med Ameriko ter Nemčijo in Italijo bo treba taborišča povečati, kajti oblasti imajo na sumu precej oseb, katerim skušajo prej ali slej priti do živoga.

Internacijska taborišča so pri Lincoln, N. D., v Fort Missionu v državi Montani ter v Fort Stanton, New Mexico.

V njih so večinoma mornarji z zaseženih italijanskih in nemških ladij ter Nemci in Italijani, ki so prišli na nepostavljen način v to deželo.

Precej inozemcev se je moralo zagovarjati pred sodiščem zaradi sabotaže. Po obsojbi jih niso poslali v internacijska taborišča, pač pa v ječe in kaznilnice.

KATOLIŠKEMU DUHOVNIKU NI TREBA SLUŽITI.

Brigadni general Lewis B. Hershey, narodni rekrutacijski ravnatelj, je začel oporošiti vojaške službe 26 letnega katoliškega duhovnika Louisa F. Doucetta iz Rochesterja, New York, dasi po zahtevu Hersheya, razlogi, ki jih je duhovnik navedel, niso v soglasju z nauki rimsko-katoliške cerkve.

Pater Doucette je rekel, da dobesedno tolmači peto božjo postavo "Ne ubijaj!" Iz za svojega enajstega leta ni bil nikdar v nobenem pretepu. Vedno je bil odločen nasprotnik vojne in prelivanja krvi.

General Hershey je razsodil: — Ti razlogi nikakor ne držijo ter so v nasprotju z nauki rimsko-katoliške cerkve, kateri prisilje pripada.

Državniki za mizo

Kadar državniki sede za mizo, ni treba, da bi bila ta miza baš zelena, kjer bi se posvetovali ali sklepali pogodbe ali jih razdirali. Nikakor, kakaj tudi državniki so ljudje iz krvi in mesa, ki so lačni in žejni in ki zdaj pa zdaj, pa se prav radi, zamenjajo zeleno mizo z drugimi mizami, ki na njih ni ne črnla ne listin, ampak so krožniki in kozarci.

Državniki se nam pri jedi približajo, prikupljivejši so, če jih vidimo v zasebnem življenju. Drugi, seveda, so pa še bolj čudni in nerazumljivi, če primerjamo tisto, kar zveemo o njihovih navadah pri jedi in pijanju z njihovim javnim udeleževanjem.

Jed omili in premesti nasprotja. Veliki francoski pisatelj Victor Hugo, neizprosni protivnik Napoleona III. je dejal, da cesar uživa tisto najljubše jed kakor on sam, namreč biftek s praženim krompirjem, in da mu je zaradi te skupnosti glede na okus, cesar bližji. In v dobi Bismarcka so v Berlinu govorili, da željni kanceler celo za cesarsko mizo z nožem deva jedila v usta, k čemur je neki tedanjši šaljevec pripomnil, "da je jako dobro vedeti, da se kanceler vsaj pri jedi vede tako kakor drugi navadni ljudje." Take poteze so majhne človeške stvari, ki nam podoba politične osebnosti vsaj malo zao-krožijo.

Kuharji in komorni sluge bi mogli marsikaj povedati o takih malenkostnih potezih svojih gospodov. Vendar le malo kdaj kaj izklopejajo. Prvi kuhar washingtonske Bele hiše je iz maščevanja izklopel, da ima predsednik Roosevelt mnogo rajši na presnem maslu pražene postvri, ki mu jih speče njegova žena, kakor pa najfinejša druga jedila. Seveda te postvri si Roosevelt, ki je tudi strasten ribič, nalovi sam. Če so kdaj gospodje kuharske umetnosti na razpolago črnika, tedaj govorijo le o tem, kakšni krasni časi da so bili n ekoč.

Resnično je namreč, da so minili časi onih veličastnih pojedini, ki so jih po več dni prej pripravljali v največjih pariskih hotelih ali v obširnih kuhinjskih dvorinah peterburške Zimske palače. Tozadeno je zares vse drugače, saj sedanji gospodar in mojster vseh Rusov Stalin, kar sam zase je v majhni sobici v moskovskem Kremlju, in jedi mu kuha in prinaša njegova stara kuharica.

O čudnih in posebnih navadah glede na jedila pri nemškem kancelerju in voditelju Hitlerju je bilo že tu in tam včasih kaj slišati. To je znano, da vodja nemškega rajha ne je mesa, da ne pije alkohola in da tudi ne kadi. Njegovi gostje za mizo se morajo natančno ravnati po navadah svojega gospodarja. Nekateri pa, ki so bolj posvečeni v tajnosti zasebnega življenja Hitlerja, povedo, da poje mnogo bonbonov, kandiranih orehov, veliko sadja in pije steklenico posebnega, skoraj brezalkoholnega piva, ki ga neka južno-nemška pivovarna vari nalašč za njega.

Toda ko je v septembru lani sprejel ministrske predsednike

Anglije, Francije in Italije v Monakovem, je zaukazal, naj vsakemu čim najbolj postrežejo tako, kakor je vsak navajen v svoji domovini. Tako je dobil Mussolini svoje pristne spageti, čeprav duce, ki je živel več let v Švici, ni prav navdušen ljubitelj te italijanske narodne je di.

Kuhinjski načelnik monakovskega hotela "Stirje letni časi", kjer se je bil nastanil Daladier, je celo pripravil pravo pravcato mojstrovino: lustnoročno je pripravil takozvani "cassoulet", tisto francosko specialiteto, ki sestoji iz koštrunovega mesa, belega fižola in iz kosčkov salame, kar se kuha skupaj. In slednjič je dobil Chamberlain kos nežnega telečjega kotleta, pečenega na angleški način, in če bi ne bil čaj pripravljen na nemški način, bi bil Chamberlain brezdvomno zadovoljen s postrežbo v Nemčiji.

Državniki za mizo — neznana stran njihovega življenja in delovanja. Samo njihovi življenjski včasih kaj povedo o tem. V svojem življenju so vprav ti možje, ki tvorijo zgodovino, za javnost zase skriti. In vendar je svetovna zgodovina bolj razumljiva in tudi bolj prikupna, če vemo, kako živijo zasebno, kako pijo in bivajo.

Kako čitajo Kitajci LISTE.

Če pomislimo, kako ogromno število prebivalcev ima Kitajski, bi človek mislil, da izhajajo listi tam v velikih nakladah. Temo pa ni tako. Listov na Kitajskem ne tiskajo v velikih nakladah, vendar jih pa čita mnogo ljudi. Po velikih mestih imajo namreč Kitajci posebna podjetja, ki prečitane liste kupujejo in jih izročajo po nižji ceni drugim čitateljem. Uslužbenici teh podjetij hodijo vsak večer od naročnika do naročnika in pobirajo prečitane liste. Drugi dan jih prodajajo ljudem, ki se na liste ne morejo neposredno naročiti.

To se ponavlja tako dolgo, da pridejo prečitani listi tudi med najrevnejše prebivalce in v najbolj oddaljene kraje, kamor pridejo šele čez nekaj tednov ali celo mesecev, ko so vse vesti že davno zastarele. V takih krajih ljudje navadno sploh ne znajo čitati in liste

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 48. leto

Članstvo 37,500 Premoženje \$4,935,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 125.19%

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštini in najstarejši podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA, kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanjice dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Pošljite božična darila zgodaj

Poštna uprava opozarja javnost, da že sedaj prienete kupovati božična darila in jih pošiljati.

Pošta priporoča geslo: Kupite sedaj, skrbno zavijte, napišite natančen naslov, napišite tudi svoj naslov, oopšljite pravočasno.

Generalni poštar je raznašal, da na Božič, 25. decembra poštni uradi ne bodo odprti in la pisma in druge poštna pošiljatve ne bodo dostavljene naslovnikom.

Zato je potrebno, da vsakdo pošlje božične dopisnice in zašitke pravočasno, da jih bo mogoče strankam dostaviti pred božičnim dnem.

Čitajo večinoma javno, recimo po samostanih, kamor prihajajo ljudje, da zvedo, kaj je na svetu novega. Pri nas bi se seveda s takimi starimi novicami ne zadovoljili niti prebivalci zadnje gorske vasi. V krajih, ki so jih pa zasedli Japonci, se razmere hitro izpreminjajo in listi se tam širijo že tako hitro kakor v Evropi. V tem pogledu se je položaj v zasadenem Kitajskem ozemlju znatno izboljšal in ljudje so z japonsko aravo na videz zadovoljni. Sicer pa Kitajci še davno nimajo tako velikih zahtev glede novic, kakor jih imajo drugod, kjer je že en dan stara vest skoraj prestara, da bi jo smatrali za novico. V poročevalski službi so Kitajci daleč za vsemi drugimi narodi.

Božično petje.

International Institute of Jersey City bo v nedeljo, dne 14. decembra ob 4.30 popoldne v State Teachers College, 2039 Boulevard, Jersey City vprizoril božično petje "Christmas Carol Sing", kamor je vsakdo dobrodošel. Vstopnina prosta.

Pelo bo okoli 250 pevcev in pevk in mnogi bodo v narodnih nošah raznih narodov.

SLOVENCI!

NAJBOLJ POPOLNA ZALOGA SLOVENSKIH FOTOGRAFSKIH PLOŠČ DOBITE PRI JOHN MARSICH, Inc. 463 WEST 42nd STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

V vlaku.

Nedavno sem bral naslednjo zanimivo zgodbo:

V posebnem oddelku ekspresnega vlaka so se vozile štiri osebe: mlad nemški oficir, starejši italijanski častnik, stiriidesetletna čedna in postavna dama ter njena dvajsetletna hči, lepa kakor čenčev cvet. Zenski se se-

Rusija dobiva stalno pomoč.

Ameriške postaje so vjele značilno angleško radio poročilo, da dospe vsakih 48 ur kakšna ameriška ladja v Perzijski zaliv z orožjem in potrebščinami za Rusijo.

Ameriške, angleške, indijske in avstralske ladje, — je bilo sporočeno, — prihajajo v Basro, Abbas, Bushir in Bandar Shapur. Ladje so polne živil in vojnega materiala.

Lozovsky, oficijelni zastopnik ruske vlade je broadcastal:

Nemčija in Italija sta upali, da Amerika in Anglija ne bosta hoteli oziroma mogli preiskrovati Rusije s potrebnim vojnim materialom. To upanje se jima pa ni izpolnilo. Amerika in Anglija nam pošujeta vse potrebno. Žal mi je, da ne morem o tem podrobno razpravljati. Čas za take razprave bo šele po sklenitvi miru.

ZDRAVILNA SLINA.

Rane v ustih se celijo zelo hitro in dobro, a že od panstiveka so menili, da se zdravi tako hitro zavoljo sline. Ljudje so tudi opazovali, da si živali rane liježe in da se te rane potem le redkokdaj ognojijo.

Ta opazovanja je utemljila v novejšem času tudi znanost. Našla je namreč v slini snovi, ki imajo kot "inhibini" zadržujoč vpliv na rast bakterij. Istočasno so našli v slini tudi snovi, ki imajo sposobnost, da spremenijo bolezenske lastnosti bakterij; imenovali so te snovi "matine". Iste snovi so v ostalem ugotovili tudi v sluzastih izločinah nosa in čreva, tako da ni več čudno, da ti organi razmeroma redko obolijo, čeprav so bakterije stalno v njih. Za rane v ustih pa prihaja v poštev tudi snazilni vpliv sline, saj se ta stalno izločuje, razen tega pa je ustna duplina dobro oskrbljena s krvjo. Zadnji dejstvi sta najboljša zaščita zoper ognojitve.

Note

za PIANO-HARMONIKO ali KLA VIR

Po 35c komad:

SLOVENIAN DANCE
VANDA POLKA
PO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
STELVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARJICA, PEGIJAJ
ŽIDANA MARELA (polka)
VESELI BRATCI (mazurka)
BARČICA
MLADI KAPETANE
KO PTICICA TA MALA
ZVEDEL SEM NEKAJ
Po 25c komad:
MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Narodila pri
KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St. New York

li častnikoma nasproti. Vso vožnjo ni nobeden spregovoril niti besede. Zenski sta zrla v tla, častnika sta se malomarno ozirala skozi okno.

Vlak zavozil v predor. Konduktor ni prižgal luči. Vozili so se v popolni temi.

Iznenada je bilo slišati dva smeka. Čmok strastnega poljuba in emok krepke zausni-

Vlak je privozil iz tunela. Vsi štirje so sedeli ko kipi. Vsi so molčali. Nihče se ni ganil. Lice nemškega častnika je bilo za spoznanje nabreklio.

Mati si je mislila: — Dobro sem vzgojila svojo beer, da se ne da kar tjavendan vsakemu pridancu poljubovati. Dober otrok, pogumen otrok. Prav je storila, ker ga je udarila.

Hči si je mislila: — Kdo bi prisodil materi v njenih letih toliko poguma. Sodruga misli, da ji je dovoljeno vse početi s starejšo žensko.

Nemški oficir si je mislil: — Prokleti laški zahrbtnjež! Kaj se vendar spodičče ob ženske, jaz moram pa trpeti namesto njega! Le kaj mu je šinilo v glavo, da je dekleta v temi poljubil? Sram naj ga bo!

Italijan si je mislil: — Na črt se mi je izborni obnesel. Na roko sem se glasno poljubil in prisolil Nemeu zausni-co. Bedak je trdno prepričan, da ga je ena izmed žensk. No, naj pa živi v tej veri . . .

Ni se obneslo.

Trgovci je nameraval napraviti za božič prav posebno dobro kupčijo. Prodajal je moške srajce in drugo tako reč. Dosti blaga je bil naročil, pa mu za vraga ni šlo dovolj hitro v denar.

Toda trgovci so iznajdljivi; napoved se mu je zdela, da je pravdo pogruntal. Na listek papirja je iz knjig prepisal naslove svojih najboljših odjemalcev. Nato je vsakemu posebej napisal naslednje pismo:

— Cenjeni prijatelj! Prepričan sem, da ste bili doslej še z vsem, kar ste kupili pri meni, zadovoljni. Srečen sem, ker se mi je posrečilo dobiti omejeno zalogo najfinejših moških srajcev. Ker vem, da imate zdaj pred prazniki gosti dela in opravka in ne utegnete osebno priti v mojo prodajalno, sem vam danes po pošti poslal tri srajce. Vse tri vam dam za 5 dolarjev, dasi je vsaka med brati vredna dva dolarja in petindvajset centov. Po tej ceni jih prodajam vsem drugim odjemalcem. Torej če ste zadovoljni, obdržite srajce in mi pošljite pet dolarjev, če ne, mi jih pa blagovolite vrniti.

S spoštovanjem

Tako je pisal, vsakemu je pa poslal pet srajcev namesto treh.

— To bo vleklo, — je preudaril. — Vsak bo mislil, da sem v naglici pomotoma zavil pet srajcev namesto treh. Vsak jih bo obdržal in mi poslal pet dolarjev. Dolar bom vendarle zaslužil pri vsakem, kajti vsaka srajca me ne valja niti osem-deset centov.

Trgovci je odposlal pisma in srajce ter čakal. Štiri dni je čakal, po štirih dneh so pa začeli prihajati odgovori.

Kakor da bi se odjemalci zmenili; so bili vsi odgovori enaki:

— Hvala za vašo pozornost, toda sporočiti vam moram, da sem s srajcami dobro preskrbljen. Vsled tega vam jih vračam.

Niti enega ni bilo med njimi, ki bi vrnil vseh pet srajcev. Vsak je vrnil samo tri, dve pa obdržal.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Kanada je napovedala Japonski vojno

Vojna napoved je bila sklenjena po tri ure trajajoči kabinetni seji. — Vsi člani zračne sile se morajo vrniti na svoja mesta. — Vojno napoved mora potrditi še kralj s svojim podpisom.

Iz Ottawe so sporočili dne 7. decembra, da je Kanada napovedala Japonski vojno ter da so bile vse oborožene kanadske sile dobile povelje, napasti sovražnika, kjerkoli ga srečajo.

Napoved vojne mora odobriti še angleški kralj, kar bo nedvomno storil. Napoved vojne je bila sklenjena po tri ure trajajoči kabinetni seji. V tem času so bili vsi voditelji opozicije telefonično vprašani, če se strinjajo s tem korakom ali ne. Proti večer so dospeli odgovori in niti eden ni bil proti.

Kanadskemu parlamentu ne bo treba odobriti vojne napovedi. Izza napovedi vojne Nemčiji ima kanadski kabinet oblast in pravico napovedati vojno katerikoli zavezniku Nemčije in slehernemu, ki napade katikoli angleško posest.

Pozno popoldne je bila sklenjena kabinetna seja, zvečer je pa sporočil ministrski predsednik Mackenzie King, da je prosil angleškega kralja, naj proglasi vojno stanje med Kanado in Japonsko.

Do tega sklepa je prišla kanadska vlada brez najmanjšega vplivanja s te ali one strani. Ko je Anglija napovedala Nemčiji vojno, ji je Kanada takoj stopila na stran ter sledila njenemu vzgledu.

Kanada je potemtakem prva država na ameriškem kontinentu, ki je napovedala Japonski vojno, kajti odločitev kabineta bo datirana z duem 7. decembra.

Odločitev je v polnem soglasju s stališčem kanadskega ministrskega predsednika, ki je že ponovno poudaril, da je dolžnost vseh svobodnih držav hraniti svobodo, kjerkoli je ogrožena.

Da je prišlo do zloma z Japonsko, je bil kanadski vladi že dolgo prej znano ter se je tudi temu primerno pripravila. Vse osebe japonskega pokolenja so bile registrirane in odvzeti so jim bili odtisi prstov.

Poseben preiskovalni odbor je že nad leto dni na delu ter je v tesni zvezi s kanadsko državno policijo. Vse sumljive osebe so bile internirane. Kanada že nekaj mesecev ne trguje z Japonsko in z ozemljem, ki ga kontrolirajo Japonci v Indokini.

Kanadski konzuli so bili že odpoklicani iz japonskih mest. Japonskim konzularnim uradnikom so bili izročeni potni listi, kar pomeni, da morajo nemudoma odpotovati.

Vsi na dopustu se nahajajoči člani kanadske zračne sile so

poveljuje brigadir J. K. Wilson iz Londona v Ontario.

To je edina kanadska posadka, ki vrši službo onkraj Pacifika. Kmalu po prvi svetovni vojni je bilo poslanih nekaj Kanadčanov v Vladivostok, ki so bili pa kmalu odpoklicani.

V Vancouverju je izjavil G. Ishiwara, predsednik Japonske kanadskega duževlanskega kluba, da so Japonci v mestu povsem mirni ter da nočejo javno razpravljati o japonsko-angloški ter japonsko-ameriški vojni.

V Kanadi rojeni Japonci doslej še niso bili pozvani v vojno službo. Toda če jih bo Kanada potrebovala, naj jih pokliče, in odzvali se bodo z veseljem.

V mestu, kjer je velika japonska naselbina, vlada popoln mir. Policija se je bila izredno ter je v ta namen izdala varnostne odredbe, ki so se pa izkazale kot brezpotrebne.

Rudarska stavka v Kirkland Lake

Iz poročil, ki smo jih dobili dne 4. decembra, posnemamo, da stavkarji precej trdno vztrajajo na svojem stališču ter da dobiva njihova unija precejšnjo podporo od mnogih delavskih organizacij v Združenih državah. S stavkarji drži tudi večina kanadskih delavskih organizacij.

"Delavci se vračajo," pravijo delodajalci.

Delodajalci pravijo, da število delavcev v osmih zlatih majnah v Kirkland Lake, kjer je unija proglasila štrajk, narasča od dne do dne. Dela jih 1100, kar je več kot 25 odstotkov normalno zaposlenega osebja. V to število niso všteti tehniki, foremani in pisarniški uslužbeni.

"Če vpoštevamo vse departmente," pravijo delodajalci v svojem poročilu, "dela 35 odstotkov vseh uslužbenecv. Na delo so je vrnilo tudi več unijskih članov, kar je razvidno iz unijskih znamenj, ki jih imajo pripeta na prsih. Še marsikdo bi se vrnil, pa se boji maščevanja ali strahovanja svojih unijskih tovarišev. Delavci se od dne do dne bolj zavedajo, da v tem slučaju ne gre za izboljšanje delavskih razmer ali za višje plače, oziroma krajše ure, pač pa, da je izbruhnila stavka zastran tega, ker skuša unija dobiti absolutno kontrolo med delavci."

Izdatna pomoč.

Unijskemu glavnemu stanu je poslal CIO kanadski odbor

za organiziranje delavcev 20 tisoč dolarjev, ki naj jih porabi za pomoč stavkajočim majnerjem. Prvo podporo so poslali stavkarjem avtomobilski delavci iz Windsor in sicer v znesku tisoč dolarjev.

Strokovno unijski voditelji so se posvetovali v Kirkland Lake, kako naj se umi najuspešnejšo pomoč štrajkarjem v njihovi borbi za priznanje unije. Kdorkoli se je udeležil zborovanja, je dobil vtis, da bo vse kanadsko delavstvo mobilizirano v znamenju protesta proti politiki in taktikam rudniških baronov. Kanadske delavske organizacije so zajamčile štrajkarjem vso in takojšnjo pomoč.

Najbrž bo vsak organiziran kanadski delavec pozvan, naj žrtvuje za štrajkarje eno dnevno plačo.

Brzjojavka ministrskemu predsedniku.

Kanadskemu ministrskemu predsedniku Mackenzie Kingu je bil poslal brzjojavni poziv, naj aranžira v Ottavi konferenco z delavskimi voditelji. Brzjojavka ima naslednjo vsebino:

"V Kirkland Lake se je vršila nujnostna konferenca organiziranega delavstva. Na konferenci so bili zastopani delavci, zaposleni od obali do obali v industrijah premoga, kovin, jekla, gumija, železnice, oblik avtomobilov in v vseh drugih industrijah. Zastopniki imajo za seboj najmanj stotisoč organiziranih delavcev, ki so soglasno odobrili stavko v Kirkland Lake, ter izdali naslednje pogotilo:

"Če se bo stavka v Kirkland Lake nadaljevala, bo izzvala mobilizacijo sil vsega kanadskega delavstva v protest proti politiki in taktikam operatorjev in njihovih pomagačev.

"Kot ministrskega predsednika in kot načelnika vojne vlade, katere je odobrila politiko kolektivnih pogajanj ter priznala delavstvu primerno mesto v industriji, vas pozivamo, da storite, kar se vam zdi potrebno, za uravnavo stavke. "Majnerji v Kirkland Lake so bili vedno pripravljeni razodno in zmerno razpravljati o teh zadevah. Operatorji so pa

DOBRA LETINA ZA JABOLKA

Letos so jabolka posebno dobro obrodila v okrajih tik ob Ontarijskem jezeru v državi New York in provinci Ontario v Kanadi. Slika kaže velik kup 7 milijonov funtov jabolk, ki so bili pobrani v bližini Hilton, N. Y. Sadje bo konzervirano.

DRUŽINSKEMU OČETU JE DOBRO

V ARMADI. — V gotovem pogledu mu je bolje kot pa njegovemu tovarišu v civilnem življenju. — Davkov mu ni treba plačevati, in zdravniška oskrba je brezplačna.

V Kiwanis klubu v Kirkland Lake je nedavno govoril W. Wood ter ugotovil, da je poročenemu moškemu z dvema otrokoma bolje v armadi kot pa njegovemu tovarišu v civilnem življenju.

Civilist za služi povprečno po pet dolarjev na dan. Njegov letni zaslužek znaša potemtakem \$1.500, vojakov letni dohodek pa znaša približno \$1.200. Civilist mora plačevati dav-

ke, hrano, stanovanje, obleko, zdravnika in zdravila. Vsega tega vojaku ni treba.

Vojak ima na leto več krajših in dva daljša dopusta, in vse dopuste ima plačane. V armadi se lahko nauči obrti ter tudi temu primerno zasluži.

Družina poročenega vojaka dobi primerno podporo, ki ji zadostja za vsakdanje potrebe.

konodaji kanadskih postav, kolikor pridejo v poštev kot posamezniki.

"Obdolžba, da lastniki premoženj ogrožajo narodno edinstvo, je ničeva v primeri s akcijo unijskih voditeljev, ki skušajo podžgati druge delavce ter s tem škodovati vojnemu napotom in dobrobiti posameznika."

Produkcija se nadaljuje.

"Produkcija se nadaljuje," pravijo operatorji, "dočim imajo štrajkarji veliko škodo. Po dobri teden stavke so izgubili na plačah nad 180 tisoč dolarjev. Vsak dan se vrne več delavcev na delo. Še do tti več bi se jih vrnilo, a se boje svojih tovarišev štrajkarjev, da bi ne škodovali njim in njihovim družinam."

"Položaj prav posebno razsvetljuje naslednje dejstvo: Skoro vsak dan pride k nam več štrajkarjev, ki pravijo, da bodo šli v druga mesta iskati dela in nas prosijo, če jih bomo sprejeli po končani starki nazaj."

Sikorski v Moskvi

Vladislav Sikorski, ministrski predsednik poljske vlade v izgnanstvu, je dospel v Moskvo. Kot poročila moskovski radio, ga je sprejel v sredo Stalin v avdienci. Sikorski obiskuje povsod po svetu poljske begunce in izgnance. Pred meseci je bil v Združenih državah in Kanadi, nato pa v Angliji in v Egiptu. Poljska armada v izgnanstvu je precej dobro opremljena in izvežbana. V Kanadi in v Angliji imajo Poljaki lastne zrakoplovne oddelke. Po zutrdilu Sikorskega bodo igrali Poljaki v odločilnih dneh važno vlogo v borbi proti Nemcem. — Poljakom poveljujejo poljski častniki.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

MOŽJE, ZENE! STARI PRI 40, 50, 60 LETIH! VESELITE SE!

Čutili se leta mlajše, polni razigranosti? Ne pripisujte utrujenosti, izmučenosti, omladnosti svoji starosti. Tisoč so prenebrani nad tem, kaj vse stori Ostrer. Vsebuje splošne tonike, ki so potrebne pri ljudeh nad 40 let, če jim primanjkuje belena, kalcija, fosforja, joda, vitamina B1. Njih 77 let star zdravnik pravi: "Sam sem na vrh. Uspeh izbere!" Po sedmih tujalnih množinah velja samo 35c. Nehajte se počutiti brez veselja, stari. Pričnite se počutiti bolj veseli in mlajši takej danes. Napredaj v vseh lekarnah.

Mobse bo prepovedano streljati.

Zveza trgovskih zbornic v severnem Ontariju je s posebno resolucijo pozvala ontarijsko vlado, naj za nedoločen čas prepove streljanje moosov. Loveci, posebno oni ki prihajajo iz drugih krajev, imajo navado moosa ustreliti in mu odrezati glavo. Glavo vzamejo s seboj, drugo pa pustijo gniti v goščavi. Po gotovih delih kanadskih gozдов je vsepolno te mrhovine.

Nova avstralska puška.

Avstralska vlada bo v kratkem poslala Kanadi risbe in modele nove strojne puške modela Owen. Te strojnice so presenetljivo preprosto izdelane in so krajino uspešne. Izdelovati ji bodo začeli v Torontu, kjer je že zdaj velika tovarna za puške Brenovega modela.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES CIO — CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI
Zbirka 9 narodnih pesmi
Izdala Glasbena Matica v Clevelandu.

Cena — \$1.50
Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50
ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 50

Ferdo Juvanc—12 MLADIH LET, moški zbori 50

Peter Jerab—OSEM ZBOROV (mešani in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica; Oj, moj čoln, je šel; Kam mi, fantje, drev v vas potemo 50

OSKAR DEV:
Srečno, ljuba moja; Ko ptičica na tulo gre; Šoli; Moj oči, ma končica dva; Dobro sem plašence; Slovo; Je vplnila let 50

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belcaranjska) 50
Vse na pri potoci 50
Jucjeva 50
Hodi Micka domo; Kaj druga ga hočem; Zdravica 50

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrik; Po gradini 50

FERDO JUVANEC:
Zlutar 50
Slovanska 50

PETER JERAB: Peln roža; VASILIJ MIRK: Podobenca 50

ZORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vas šli 50
Le enkrat se 50
Slava delu 50

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potkan, ples 50

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lirica (Holmar) 50
Orlovsko himno (Vodopivec) 50

Slovenski akerdi, 22 mešanik in moških zborov (Kari Adamič) 70
Treje mešani zbori (Glasbena Matica) 50

V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester (Sattner) 50

Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 50

Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 50

Naši himni, dvoglasno 50
Gorski odmevi (Labarnar), II. zvezek, moški zbori 50

ZA TAMBURICE:
NA GORENJSKEM JE FLETO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Mar ko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 70

Sam čel na planinci, (Bajuk), polpuri 50

ZA CITRE:
Poduk za citre. — s zvezki — (Kozeljki) 50

ZA KLAVIR:
Buri prijele 50
100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič 50

FANTJE NA VASI, 18 narodnih se moški zbor, Ciril Pregelj 50

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

214 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

THIS YEAR GIVE...

DEFENSE Bonds * Stamps**

The present that not only is appreciated by the one who receives it, but benefits every one in America.

Napredaj so pri Vaši lokalni pošti ali banki.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

145

"Pojak ste kisata? Saj je še časa, saj še nismo obešeni," je rekel, ne da bi pritažil glas.

"Drži jezik za zobmi," je šepnil Princip, na kar je črkostavec užaljen obraz in začel pomenez z neko kmečko rodbino. Grabež je rekel Principu, ki je mračno gledal v vodo:

"Neznošen mi je s svojo besedno drisko. Vsakemu tujcu je zmogoč povedati, kakšne velike naloge se je lotil. S svojimi neumnostmi nam bo vse pokvaril."

Princip je prikimal: "Otresti se ga morava. Če ne v Šabcu, pa vsaj pred njo. Čez njo z njim nikakor ne pojdeva. Porečeva mu, da bi bilo sumljivo, če bi potovali v treh. Saj se nama lahko pozneje spet pridruži, ako se hoče. Morda v Tuzli. Treba pa ni. Nemara bo še vesel, če mu daja priliko, da se za časa izmuzne."

V Šabcu so zapustili ladjo. Čabrinoviča, ki se je moral ločiti od nje, so poslali s priporočilnim pismom v Zvornik.

"V Tuzli se dobimo," mu je rekel Princip. "od onod naprej lahko spet skupaj potujemo do Sarajeva."

Stavec je bil globoko užaljen. "Ta napuljenca", si je mislil, "ker sta dijaka, se hočeta ločiti od mene. Ali mar ne tvegam glave prav tako kakor onadva? Nu, saj bomo videli, kdo se bolje izkaže, onadva ali jaz."

Mimo močvar, v širokih ovinkih se ogibaje orožniških postaj, so se po tihih potih plazili skozi Bosno. Vse je šlo po sreči, dasi ne tako gladko, kakor na srbskih tleh. Čabriniki, učitelji, kmetje, tihočepci in hlapeci so jim bili pomagali, drug jih je predal drugemu v roke, ko so vpraševali za pot v Tuzlo, vsak je že imel navodila.

Mnogi izmed pomagateljev so bili plašljivi, bolj v skrbeh kakor Princip in Grabež, bojazlivejši od črkostavca, ki je spal na kmečkih posteljah in se šalil s kmečkimi dekleti, med tem ko sta se gimnazijca rajši skrivala na samotnih skednjih in se vdajala skrbem, ker se jima je zdelo število sovedcev preveliko.

V vsakem kraju, kjer so se oglašili, jih je nekaj ljudi že pričakovalo, zakaj je bil Čiganovič tolikim razodel skrivnost? "Da bi bila le že v Tuzli!" sta venomer mislila gimnazijca. V Tuzli sta se hotela rešiti nevarnega tovora: pištol in bomb, ki se z njimi nista mogla upati v Sarajevo. Pred Vidovim dnem sta hotela poslati zanesljivega človeka v Tuzlo po orožje.

Nazadnje sta dospela v Tuzlo. Tu sta zvedela, da je srbska vlada v Loznici in Lešnici proizvedovala po njih, a graničarski častniki jih "niso bili videli" in so rekli tujim orožnikom, da bi moralo biti avstrijskim mejnim stražarjem še bolj kakor srbskim od tega, da ubranijo sumljivcem prehod čez mejo. Princip in Grabež sta se smejala; prvič, odkar sta bila zapustila Beograd. Toda smeh ju je minil, ko se je zaupnik, do katerega se jima je bilo obrniti v Tuzli, premožen trgovec in lastnik kina, z intonirano Miško Jovanović, branil sprejeti orožje in ga shraniti.

"Preveč znan sem tu, vsak otrok me pozna. v nekaj družinih sem predsednik," je ternal. "Zakaj prihajate ravno k meni? Ali me hočete spraviti v nesrečo?"

"Ne, gospod," je rekel Princip, "stvar je v redu, ne bova vas nadlegovala, oprostite, da so nama dali nepravilno naslov."

Obrnil se je in hotel oditi. Jovanović je zardel, ju zadržal, se opravičeval na dolgo in na široko. Sprejel je orožje in dejal:

"Tisti, ki pride ponj, naj mi pokaže odprto škaflo cigarete. 'Stefanija'; po tem znamenju ga bom spoznal."

"Strahopetec bojazljiv," je rekel Princip Grabežu, ko sta zapustila hišo. "takšni ljudje hočejo igrati veliko vlogo, predsedovati društvom in sejem in stresati slavnostne govore; če pa terjaš od njih kaj nevarnega, se podelajo v hlače. Da se naju ne boji — ne vem, ali naju ne bi predal orožnikom."

"Na srečo se naju boji," se je nasmehnil Grabež. "Zdaj sem pa radoveden, kaj je s Čabrinovičem. Kdo ve, ali ga bova še kdaj videla."

Ko sta zavila okrog vogala, sta zagledala črkostavca. "Čuj, Trifko," je rekel Princip, "krivico sva mu delala, ni se izmuznil."

Stopila sta k Čabrinoviču in mu stisnili roke. Zgovorni Čabrinovič je bil danes malobeseden. Čemerno je odgovorjal na vprašanja po svojih doživljajih med potjo. Videti je bilo, da se ni bil odpustil gimnazijcem.

"Veseli me, da si tu," je rekel Princip. "Zdaj se odpeljemo skupaj v Sarajevo."

Dne četrtega junija so dospeli v Sarajevo. Princip se je takoj poslovil od tovarišev: "Kazimo se kar moči malo. Potiorkovi boriči preže na vsakem vogalu in v vsaki gostilni," je dejal.

Grabež se je odpeljal v Pale k svojemmu očetu svečniku. Tudi Čabrinovič je obiskal roditelje. Oče, s katerim sta bila prej sprta, ga je prijazno sprejel, in podoba je bilo, da se veseli vrnitve izgubljenega sina. Res čudno je bilo življenje! Oče, ki ga je sin sovražil, sin, ki ga je oče zaničeval — sta mahoma sedela skupaj.

"Nič več se ne mlenim za politiko," je rekel bivši vohun, "srečno in mirno živim samo tedaj, če so ti vse politične zadeve deveta skrb. Izbrisal sem, kar je bilo. Stori tudi ti tako, sinko. Ostani tu, poišči si delo in ne zapravljaj svojih najlepših let!"

Črkostavec se je kar inako storilo. "Saj res," je pomislil. "Najlepša leta zapravljam. življenje postavljam na kocko — ali mi je treba. Tako lepo bi lahko živel... Zakaj se nisem že pred nekaj tedni vrnil domov? Morda se še lahko umaknem." Razburjen je tekal okrog in s solzami v očeh pomišljal: "Morda se še lahko umaknem..." A tedaj so se pokazale pred njegovim notranjim očesom fanatično stroge Principove oči in posmehljive, ošabne oči Trifka Grabeža. Pomislil je: "Ne morem nazaj. Ne gre, da bi njuna obveljala, ne gre, da bi smela ošabneza trdit, da je bilo njuno slabo mnenje o meni upravičeno. Ne zatajim se na Vidov dan."

Princip je takoj po prihodu obiskal učiteljskega kandidata Danila Ilića. Ze dolgo se nista bila videla. Čislala sta drug drugega, hkratu sta pa drug drugemu v mislih očitala preveliko nespametno častihlepeje Principov sum je bil upravičen.

(Nadaljevanje prihodnj.)

Tudi učenjaki so zmotljivi

Učenjaki so ljudje kakor drugi in zato ni čuda, da se tudi oni včasih zmotijo. Iz zgodovine geologije je znan primer wurzburgskega profesorja Adalga Beringerja. Izdal je leta 1726 knjigo: "Lithographia wirceburgensis", v kateri je opisoval različne kamnine, ki jih je bil našel v kamnolomu blizu Wurzburga in v katerih so bile med drugim tudi take neverjetne stvari, kakor odtisi celih rastlin s listi vred, metulji s krili, podobe solnce in lune, latinske in hebrejske črke itd. Ko je knjiga izšla, je postal profesor v kamnolomu tudi še odtis svojega imena. Pozneje je prišlo na dan, da je bil postal profesor žrtve hudomušnih študentov, ki so odtise sami izdelovali in jih v kamnolomu zakopavali. Profesor je hotel seveda svojo knjigo umakniti s knjižnega trga in pokupil je vse izvide, kolikor jih je dobil. Vseh seveda ni mogel dobiti in nekaj jih je še zdaj v nekaterih knjižnicah kot prava redkost.

Manj znano je, da se je pripetilo v preteklem stoletju nekaj podobnega tudi v Franciji. Tam pa ni šlo za okamenine, temveč za skrivnostno pisavo ameriških Indijancev. Bilo je za časa Napoleona III. ko so se mnogi učenjaki ukvarjali s hieroglifi in raznimi drugimi pisavinami starih kulturnih narodov. Markiz de Pauini, tu di navdušen bibliofil, je našel pri nekem pariškem starinarju zbirko 200 listov, pokritih s prečudnimi hieroglifi iz Kanade. Markiz je zbirko kupil in spravil v svojo knjižnico pod imenom "Knjiga divjakov". Ko je pa pokazal nekaterim strokovnjakom med njimi tudi glavnemu knjižničarju Arsenu v Toulonu, Paulu Laerouxu, ali ravnatelju "Lepih umetnosti, de Mercey, so ga vsi zavijali, da je to izredno zanimiva stvar in sploh velevažno odkritje, češ, da je ta knjiga prvič pokazala znanstvenemu svetu nistarejši način, kako so se v pisavi izražali peruanski Inki.

Glas o tem redkem odkritju je kmalu prišel do vladarskega dvora in Napoleon III. je na prigovarjanje svojega prvega ministra Walewskiego, sina Napoleona I. in lepe Poljakinje, odobril velik znesek za izdajo tega dela v tisku. Bil je prepričan, da si bo francoska znanost s tem pridobila veliko slavo. Uredništvo dragocenega knjižnega dela je bilo poverjeno znanemu učenjaku Emanuelu Domenechu, ki se je baš vrnil iz Amerike, kjer je proučeval življenje rdečekožcev. Domenech je prišel do spoznanja, da je tistih 200 listov "logična in organična celota." Razdelil jih je v 12 poglavij tako kakor da ima opraviti z romanom ali učbenikom. Nekatera poglavja so ga baš silno presenetila, ker je "z absolutno gotovostjo" ugotovil, da opisuje eno poglavje začetek krščanstva med poedinimi indijanskimi plemeni, drugo govori o domovini Indijancev, tretje o delu misijonarjev, med njimi itd. Listi so bili reproducirani kot tablice z razlago.

Kakšni so bili ti hieroglifi, vidimo na sliki kjer sta reproducirani, dve strani iz Domenechove zbirke, Domenechove razlage k njim se glasi prva vrstica strani 132, predstavlja dve ladji plujoč od vzhoda proti zapadu. Pod prvo ladjo se dviga človeška postava, ki kaže njena upognjena roka na obilico živil in na evetočo zdravje. Malo nižje vidimo človeka na križu in več ljudi v okovih. Ta vrstica se nadaljuje tudi na sledeči strani 133. Glava enega teh sužnjev ima okrog sebe gloriole v znak, da je to visok duhovnik. Vse delo krasno vezano, je izšlo s francoskim naslovom "Ameriški ilustrirani rokopi" razprava o ideogra-

fiji rdečekožcev, delo Abbeja Emanuela Domenecha, apostolskega misijonarja, častnega kanonika, montpellijskega člana papeške tiberinske akademije in člana orientalskega in ameriškega zemljepisnega društva v Franciji. Delo je izdano z podporo državnega ministrstva in cesarskega doma. Leto izdaje je bilo 1860.

Približno čez dva meseca po izidu so se jeli oglašati učenjaki z dvomi o pisavi peruanskih Inkov. Končno je pa prišel za izdajatelja strašen udarec. Izkazalo se je namreč, da izvirajo listi z risbami res iz Kanade, da so pa delo sinčka nekega nemškega loveca na divje zveri. Deček se je kratkočasil ko je bil njegov oče na lovu s tem, da je risal po papirjih možičke, rože, orodje in podobno. tu pa tam je pa skušal tudi kaj napisati. To kar je smatral Domenech za verige, ni bilo nič drugega, nego venec klobas. Suhe klobase so bile menda glavna hrana lovčeve družine, ali pa jih je imel deček zelo rad in zato jih je risal skoraj na vsakem listu. Te klobase dozdevne verige sužnjev, so vzbudile najprej dvom o tem, da gre za pisavo starih Inkov. Tako se je polagoma vse pojasnilo.

SVETOVNI PROSTOR SE ŠIRI.

Počasi, pa brez odmora, prodira človeški duh v vesoljstvo. V zadnjih desetletjih so se našli pojmi o svetovnem prostoru temeljito izpremenili. V začetku tega stoletja mo se mislilo, da je rimska cesta s svojimi slutenimi sonci zadnja meja kakor nekaka lesa, za katero je potam samo še neskončen prazen prostor, danes pa vemo, da je le ena izmed mnogih, ki so ji enake in segajo bogve kam. Naš svet je postal večji. Človeško oko si ga je razširilo. Odkar zvezdoslovci fotografirajo nebo, se je število meglic ki so na posnetkih le majhne, medle točke, silno pomnožilo. Danes že moremo opazovati prostorni svetovni prostor, po katerem gredo svojo neskončno pot številne meglice in rimske ceste, ki so enake tej, ki jo poznamo od naših otroških let.

Nizozemski raziskovalec, dr. de Sittart je izračunal, da je takih rinskih cest nič manj kot 80 milijard, naši daljnogledi pa jih doslej dosežejo samo kakor dva milijona. Drugi zvezdoslovci dr. Hubble pa je odkril, da fotografiska plošča pokaže večje število rinskih cest, če je dalj časa izpostavljena svetlobi, ki prihaja iz svetovnega prostora. Iz teh dejstev nekateri sklepajo, da so vsi ti svetovi enakomer, razdeljeni v globino, čeprav se pam na prvi pogled zdi, da so nakopičeni.

Drugo odkritje pa je, da vse te megline ali rimske ceste tem hitreje beže od nas, čim bolj so od nas oddaljene. Tako imenovani "galaktični sistemi" hitijo izpred naših oči v svetovni prostor s hitrostjo 11 tisoč km na sekundo. Pač hitrost, ki je niti primerjati ne moremo z nobeno hitrostjo na zemlji. To znanstvenikom velja za dokaz, da se svetovni prostor širi, da je vsak dan večji. Svet torej ni neizpremenljiv, ampak se njegove mere raztezajo. Svet pa se ne širi samo v eno smer, ampak enakomerno v vse smeri, kot krogla. Opazovalne naprave so namreč že danes tako izpopolnjene, da se more opazovati, da se zvezdne meglice ne oddaljujejo samo od nas, ampak tudi druga od druge, da torej z velikansko naglico silijo vsaksebi — kakor če bi na gumijasto žogo zarisali točke, pa bi žogo napihili: točke bi se v nekem razmerju oddaljevale naprej in nazaj. Čim dalj torej beže zvezdni sistemi od nas in drug od drugega, tem večje je svetovje. Po računih so ugotovili, da je pre-

mer svetovja v začetku našega stoletja znašal 100 milijonov svetlobnih let, danes znanstveniki smatrajo, da znaša že trikrat toliko in da smo zdaj na drugi stopnji tega razvoja.

To raztezanje svetovja izvira iz dinamičnih sil, ki nam jih razodevajo energije, ki iz ozvezdij bruhaajo v prostor. To stanje pa po mnenju zvezdoslovcev ne bo trajalo večno, ker čim bolj se svet razteza, tembolj izgublja na notranji energiji in v nekem času mora priti do pokoja. Kako dolgo pa bo trajalo to naraščanje svetovja, seveda ni mogoče prav nič prerokovati. Eno pa je gotovo: svetovje je v neprestanem dihanju in raste in upada kot pljuča. Pa tudi če se naša misel, utrjena od silnih dimenzij, ki ji jih težko doume, ustavi in ne ve več kam, narašča se ne ustavi: nove neskončnosti stopajo pred nas in nihče ne ve, kje se konča "nebesna vojna".

KLAVERNI "KOVAČI" IZ GREINA GREEN.

Sodnik lord Russell iz Edinburga je presenetil angleško javnost s trditvijo, da je legenda o kovaču, ki je v prejšnjih časih kot duhovnik v neki kovačnici v Greina Greenu vezal v zakon pobegle ljubzenske dvojice neutemeljena. Sodnik je moral razsoditi v tožbi, ki jo je vložil "kovač iz Greina Green" proti nekemu konkurentu Družina Macklejev, ki trdi, da ima najstarejšo kovačnico v tem kraju, kjer se ubegle dvojice lahko poročijo nad nakovalom, je tožila zakonca Mac Intosh, ki sta pred kratkim odprla konkurenčno delavnico. Macklejevi so zahtevali, naj sodišče MacIntoshovima prepove naslov "kovačev zakon." MacIntosh je bil prvotno lesni trgovec, potem je imel garažo, pred 3 leti je v Greina Green kupil hišo, postavil je vanjo nakovalo, okrasil je prostor tu di drugače s starimi predmeti in fotografijami in je potem poskušal odjemati stari kovačnici kliente.

Sodnik je najprej ugotovil, da tako zvani duhovnik, ki je v 18. in 19. stoletju sklepal nezakonite zakone sploh ni bil kovač. Vedo za osem ali devet mož, ki so v Greina Green ob različnih časih opravljali takšne ceremonije, toda nobeden med njimi ni bil kovač. Celo Mackle sam ni nikoli opravljal tega častitljivega dela. Preden je l. 1907 začel svoj poklic kot "kovač zakonov" je bil sedlar, potem je imel kavarno in v obeh poklicih ni imel uspeha. V svojem "zakonskem

Razveselite za Božić svojega prijatelja!

Poslajte nam \$2.— in mi mu bomo v Vašem imenu pismeno voščili božične praznike, poleg tega mu bomo poslali tudi štiri mesece "Glas Naroda."

Uverjeni bodite, da bo Vašega voščila in božičnega daru resnično vesel.

Uporabite ta naročilni listek

"GLAS NARODA",
216 West 18th St., New York

Poslajte za _____ meseca(cev) "Glas Naroda" na naslov: _____

Moje ime je: _____

Moj naslov: _____

Tukaj priložim M. O. za \$ _____

Pričnite pošiljate dne _____

Za 4 mesece \$2.—
Za pol leta \$3.—
Za celo leto \$6.—

muzeju" je klientom, pač lahko kazal nakovalo, delati pa na njem ni znal. Leta 1931 je Mackle svojo ženo in druge člane družine napravil za delničarje "kovačnice in muzeja v Greina Green" in ko je l. 1934 umrl, je družina s podjetjem nadaljevala. Macklejevi pa ne zaslužijo z nezakonitimi porokami nad kovalom, je ugotovil sodnik, temveč zavoljo velikanskega števila obiskovalcev kovačnice.

U vsega tega je razvidno, je dejal sodnik, da označba "kovač zakonov" ne more biti kakšen monopol. Ker zgodovina o takšnem monopolu ne ve, ga tudi ni mogoče zaščititi in zato je treba tožbo zavrniti. Odslej lahko uporablja vsak naslov "kovač zakonov."

MUHA NAJHITREJŠE ŽIVO BITJE.

Čeprav je človek s svojimi tehničnimi izumi najhitrejša bitje na suhem in na vodi, pri-

pada hitrostno prvenstvo v zrak. žuželkam. Ko je dosegel italijanski letalec Agelo l. 1934 svoj hitrostni rekord 705 km na uro, gotovo ni slutil, da leti za polovico počasneje od žuželk. Človek, prepričen lastnim silam, doseže v teku samo hitrost 32 km na uro. Na drsalkah poveča svojo hitrost za 7 km, na kolesu doseže hitrost 120 km, v dirkalnem avtomobilu pa 430 km. Na vodi je dosegel človek 208 km.

Najhitreje živo bitje na svetu je muha cephenomia. Samica doseže okrog 930 km na uro, samec pa celo 1310 km. To je torej dvakrat velika hitrost kakor jo je dosegel italijanski letalec.

Defense Savings Bonds, serija E. je mogoče dobiti najnižje za \$25.— v zrelosti vrednosti, za katere se plača le \$18.75. Lastnika serije E bondov je omejena na \$5.000 zrelostne vrednosti za vsako leto.

KUPITE DEFENSE SAVINGS BONDS in STAMPS

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavl. dr. F. J. Kern. Vsestr. Cena \$2.00

BODOČI DRŽAVLJANI naj naredo kaj hitreje. "How to become a citizen of the United States". V tej knjigi so vse pojasnile in zakonit za naseljenca. Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. \$1.50 Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slikam. Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c

MLEKARSTVO. Spisal Anton Pava. 8 slikami. 168 strani. Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena 50c

OSRTO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vse... Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno knjigovodstvo ter poslovni svet. Cena \$1.—

ODKRITJE AMERIKE, spisal dr. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mekko vez. Poljuden in nastančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c

UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 168 strani. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 25c

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street New York, N. Y.